

รื่องนำรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน(ASEAN)

โดย

งานพัฒนาบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักอำนวยการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

โทรศัพท์ 02-2802863 โทรสาร 02-6285623

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับASEAN

1. ข้อมูลพื้นฐาน

อาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีประเทศ สมาชิกรวม 10 ประเทศ แบ่งเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ คือ บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย และประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ 4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ เรียกว่า กลุ่ม CLMV (Cambodia, Laos, Myanmar, Vietnam)

2. คำกล่าวทักทาย (ภาษาประเทศสมาชิกอาเซียน)

คำกล่าวทักทาย (ภาษาอาเซียน)	
บรูไน	ซาลามัต ดาตัง
อินโดนีเซีย	ซาลามัต เซียง
มาเลเซีย	ซาลามัต ดาตัง
ฟิลิปปินส์	กมุस्ता
สิงคโปร์	หนี่ห่าว
ไทย	สวัสดี
กัมพูชา	ซัวสเด
ลาว	สะบายดี
พม่า	มิงกาลาบา
เวียดนาม	ชินจ่าว

3. ประชาคมอาเซียน

ในการประชุมผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 7-8 ตุลาคม 2546 ที่บาห์ลี ผู้นำอาเซียนได้ตอบสนองต่อการบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียนเพิ่มเติม โดยได้ลงนามในปฏิญญาว่า

ด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้มีการจัดตั้ง ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) ต่อมาภายหลังผู้นำตกลงให้ปรับเวลาเป็นภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ประชาคมอาเซียนนี้จะประกอบด้วย 3 เสาหลัก (pillars) ได้แก่

1. ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community – ASC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคอยู่อย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาภายในภูมิภาคโดยสันติวิธี และยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน
2. ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทร ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม (social security)
3. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดย
  - (1) มุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม
  - (2) มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิต โดยจะริเริ่มกลไกและมาตรการใหม่ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว
  - (3) ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV) เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนา และช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน
  - (4) ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาดเงินทุน การประกันภัยและภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ

4. กฎบัตรอาเซียน (คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

คำแปล

กฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อารัมภบท

เราบรรดาประชาชนของรัฐสมาชิกของสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) โดยมีประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักร กัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นผู้แทน

รับทราบด้วยความพึงพอใจในความสำเร็จอย่างสูงและการขยายตัวของอาเซียนนับตั้งแต่ มีการก่อตั้งขึ้นที่กรุงเทพมหานครด้วยการประกาศใช้ปฏิญญาอาเซียน

โดยระลึกถึงการตัดสินใจจัดทำกฎบัตรอาเซียน ตามแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ปฏิญญา กัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการจัดทำกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาเซบูว่าด้วยแผนแม่บทของ กฎบัตรอาเซียน

ตระหนักถึงการมีผลประโยชน์ร่วมกันและการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประชาชนและรัฐ สมาชิกอาเซียนซึ่งมีความผูกพันกันทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนมีวัตถุประสงค์และชะตา ร่วมกัน

ได้รับแรงบันดาลใจและรวมกันภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน อัตลักษณ์เดียวกัน และ ประชาคมที่มีความเอื้ออาทรเดียวกัน

รวมกันด้วยความปรารถนาและเจตจำนงร่วมกันที่จะดำรงอยู่ในภูมิภาคแห่งสันติภาพ ความมั่นคงและเสถียรภาพที่ถาวร มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีความมั่งคั่งและ

ความก้าวหน้าทางสังคมร่วมกัน และที่จะส่งเสริมผลประโยชน์ อุดมการณ์ และแรงดลใจที่สำคัญของอาเซียน**เคารพ**ความสำคัญพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือ และหลักการแห่งอริปไตย ความเสมอภาค บุรณภาพแห่งดินแดน การไม่แทรกแซงในกิจการภายใน ฉันทามติและเอกภาพในความหลากหลาย**ยึดมั่น**ในหลักการแห่งประชาธิปไตย หลักนิติธรรม และธรรมาภิบาล การเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน**ตกลงใจ**ที่จะประกันการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของประชาชนรุ่นปัจจุบันและอนาคต และตั้งมั่นให้ ความอยู่ดีกินดี การดำรงชีวิตและสวัสดิการของประชาชนเป็นแกนของกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน**เชื่อมั่น**ในความจำเป็นที่จะกระชับสายสัมพันธ์ที่มีอยู่ของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับภูมิภาค เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่มีความเหนียวแน่นทางการเมือง การรวมตัวทางเศรษฐกิจ และมีความรับผิดชอบทางสังคม เพื่อที่จะตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อความท้าทายและโอกาสในปัจจุบันและอนาคต**ผูกพัน**ที่จะเร่งสร้างประชาคมโดยผ่านความร่วมมือ และการรวมตัวในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาบาหลีว่าด้วยข้อตกลงอาเซียนฉบับที่ 2

ในการนี้ จึงตกลงใจที่จะจัดทำกรอบทางกฎหมายและทางสถาบันของอาเซียนโดยกฎบัตรนี้**และเพื่อการนี้** ประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมาประชุมกันที่สิงคโปร์ ในวาระประวัติศาสตร์ครบรอบ 40 ปีของการก่อตั้งอาเซียน ได้เห็นชอบกับกฎบัตรอาเซียนนี้

ประชาคมอาเซียนและกฎบัตรอาเซียน คืออะไร และสำคัญอย่างไร ?

by : ทวีศักดิ์ ตั้งปฐมวงศ์

IP : (124.122.148.73) - เมื่อ : 17/08/2009 02:34 PM

"ประชาคมอาเซียน" (ASEAN Community) เกิดจากสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Nations-ASEAN) หรือ "อาเซียน" โดยอาเซียนเดิม ได้ถือกำเนิดจากการประกาศ "ปฏิญญากรุงเทพฯ" (Bangkok Declaration) โดยมีประเทศสมาชิกเมื่อเริ่มก่อตั้งรวม 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และ สิงคโปร์ เมื่อปี 2510 เพื่อ ส่งเสริมความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และ การบริหาร

ช่วงก่อตั้งอาเซียนได้ผ่านการพัฒนาหลายด้าน มีการประกาศปฏิญญาอีกหลายฉบับ เพื่อขยายความร่วมมือให้ใกล้ชิดและหลากหลายในหลายเรื่องได้แก่ปฏิญญาว่าด้วยเขตแห่งสันติภาพและความเป็นกลาง (Declaration on the Zone of Peace, Freedom and Neutrality) ในปี 2514 ปฏิญญาสมานฉันท์อาเซียน (Declaration of ASEAN Concord) ซึ่งมีการตกลงก่อตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียนขึ้นที่ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia) หรือ TAC ซึ่งกำหนดหลักการในการดำเนิน ความสัมพันธ์ในภูมิภาคของอาเซียนช่วงหลังสงครามเย็นสิ้นสุดลงอาเซียนได้ขยายวงสัมพันธ์ภาพออกไปสู่ประเทศโดยรอบที่เคยอยู่ในค่ายคอมมิวนิสต์มาก่อน และเพิ่มสมาชิกขึ้นเป็น 10 ประเทศ โดยเวียดนาม ได้เข้าเป็นสมาชิกเมื่อปี 2538 ประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว และพม่า ในปี 2540 และ กัมพูชาได้เป็นสมาชิกราย

ที่ 10 ซึ่งเป็นรายสุดท้ายที่เข้าร่วมในอาเซียน เมื่อปี 2542เมื่อเดือนธันวาคม 2540 ผู้นำอาเซียนได้รับรองเอกสาร "วิสัยทัศน์อาเซียน 2020" กำหนดเป้าหมายหลัก 4 ประการ เพื่อมุ่งพัฒนาอาเซียนไปสู่ "ประชาคมอาเซียน" (ASEAN Community) ให้เป็นผลสำเร็จภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) ซึ่งจะประกอบด้วย "เสาประชาคมหลักรวม 3 เสา" ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน รวมทั้งจัดโครงสร้างองค์กรของอาเซียน รองรับภารกิจและพันธกิจ รวมทั้งแปลงสภาพอาเซียนจากองค์กรที่มีการรวมตัวหรือร่วมมือกันแบบหลวมๆ เพื่อสร้างและพัฒนาไปสู่สภาพการเป็น "นิติบุคคล" ซึ่งเป็นที่มาของการนำหลักการนี้ไปร่างเป็น "กฎบัตรอาเซียน" ซึ่งทำหน้าที่เป็น "ธรรมนูญ" การบริหารปกครองกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศซึ่งผนึกกำลังเป็นหนึ่งเดียวกัน ดังปรากฏตามสโลแกนที่ว่า "สิบชาติ หนึ่งอาเซียน"

จุดเริ่มต้นที่เป็นรูปธรรมได้สร้างความเป็น "ประชาคมอาเซียน" เกิดขึ้นหลังจากการประชุมอาเซียนซัมมิท ครั้งที่ 14 โดยการประกาศใช้ "กฎบัตรอาเซียน" (ASEAN Charter) จะมีวิธีการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่และสำคัญ คือเป็น

การปรับองค์กรในการทำงานแบบ การรวมกลุ่มที่มี "กฎ" เป็นฐานที่สำคัญ (Rule-Based) สมาชิกทั้ง 10 ประเทศจะต้องปฏิบัติตามพันธะข้อตกลง มีการกำหนด "กลไกระงับข้อพิพาท" พร้อมกับสร้าง "อาเซียน" ให้มีสถานะเป็น "นิติบุคคล" มีการปรับให้เป็นองค์กรที่มี "ประชาชน" เป็นศูนย์กลาง ทำให้เกิดประสิทธิภาพของการรวมกลุ่มมากขึ้น ทำให้เกิด "กระบวนการตัดสินใจ" จาก การประชุมระดับผู้นำ ซึ่งจะปรากฏเป็น คณะมนตรี หรือ (Councils) ของอาเซียนขึ้นทำหน้าที่เป็น 3 เสาหลัก ได้แก่ เสาหลักทางด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมมีการเพิ่มอำนาจ "สำนักเลขาธิการ" (Secretariat) และผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ (Secretary General)

นอกจากนี้ ประชาคมอาเซียนยังมีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ และลดช่องว่างระหว่างสมาชิกของอาเซียนลงวัตถุประสงค์ที่ปรากฏใน

"กฎบัตร" แยกตามเสาหลักที่สำคัญทั้ง 3 เสา อาจสรุปให้เห็นเป็นสังเขป ดังนี้

เสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคงของภูมิภาคอาเซียน เมื่อเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว ได้แก่ สนับสนุนส่งเสริม สันติภาพ ความมั่นคง การปกครองแบบประชาธิปไตย การปกครองแบบธรรมาภิบาล การส่งเสริมให้บรรลุความเจริญร่วมกันในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ประชาคมเป็นภูมิภาคที่เปิดกว้าง มีพลวัตร และยืดหยุ่นได้ในการตั้งรับภาวะผันผวนของเศรษฐกิจ มีหลักประกันที่จะทำให้เกิดสันติสุขในอาเซียน

เสาหลักทางด้านเศรษฐกิจ มีการเน้นมุ่งพัฒนาให้เป็นตลาดร่วม (Single Market) และเป็นฐานการผลิตอันเดียวกัน (Single Production Base) ซึ่งจะต้องมีการไหลเวียนของสินค้า บริการ การลงทุนและแรงงานฝีมือทั่วทั้งภูมิภาคของ

ประชาคมอาเซียนมีเงินทุนไหลเวียนโดยเสรี และมีสถานะการพัฒนาทางเศรษฐกิจในหมู่สมาชิกประชาคมที่เท่าเทียมกันรวมทั้งเสริมสร้างเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพด้านการเงิน การประสานในด้านนโยบายเศรษฐกิจระหว่างสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ มีกฎระเบียบที่ดีด้านการเงิน ทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายการแข่งขันทางการค้า และการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งประชาคมโดยกำหนดจะให้เร่งพัฒนาพร้อมเป็น **"ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"** ให้ได้เร็วขึ้นจากกำหนดเดิมในปี 2563 มาเป็นในปี 2558 แทน หรือเร็วขึ้นจากเดิมอีก 5 ปี

เสาหลักทางสังคมและวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน จะพุ่งเป้าไปที่การทำให้เห็นความสำคัญของประชากรในอาเซียน และเป็นสัมพันธภาพระหว่างประชากรของชาติ

หนึ่งไปสู่ประชากรของอีกชาติหนึ่ง รัฐสภาของ 10 ประเทศ จะประสานร่วมมือกันในกิจกรรมต่างๆ สมาชิกของประชาสังคมของสมาชิกจะไปมาหาสู่กันแลกเปลี่ยนใกล้ชิดระหว่างบุคลากรด้านการศึกษา สถาบันต่างๆ และภาคธุรกิจภาคเอกชนในประเทศ สมาชิก รวมทั้งการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลชั้นมันสมอง มืออาชีพ ศิลปิน นักเขียนและสื่อสารมวลชนของทั้ง 10 ประเทศ

ลักษณะเด่นของกฎบัตรอาเซียนจะมีถ้อยคำที่ให้ตีความได้กว้างขวาง ยืดหยุ่น ทั้งในเชิงเป้าหมายและผลของการดำเนินการ อาเซียนมีวัฒนธรรมการตัดสินใจเช่นนี้ คือมีช่องให้ขยับขยายได้ ตีความได้ มีช่องให้ไม่พลาดรถเมล์คันสุดท้าย ขณะเดียวกันก็มีช่องที่เปิดไว้ไม่ให้เซยและล่าสมัย

6.ธงชาติอาเซียน

สัญลักษณ์อาเซียน คือ ต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้นมัดรวมกันไว้ หมายถึงประเทศสมาชิก
รวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

- สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง
- สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า
- สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์
- สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

ธงชาติลาว

ธงนี้มีชื่อเรียกในภาษาลาวว่า ธงดวงเดือน ได้รับการออกแบบขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 โดย มหาสิลา วีระวงส์ นักปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่ของชาวลาว

- สีแดง หมายถึง เลือดแห่งการต่อสู้เพื่ออิสรภาพของชาวลาว
- สีน้ำเงิน หมายถึง ความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ของชาติ
- พระจันทร์สีขาว เป็นสัญลักษณ์ของดวงจันทร์ลอยเด่นเหนือลำน้ำโขง และหมายถึงเอกภาพของชาติภายใต้การปกครองของรัฐบาลพรรคประชาชนปฏิวัติลาว (พรรคคอมมิวนิสต์ลาว) หรือหมายถึงการกลับมารวมกันอีกครั้งของชาวลาวสองฝั่งโขง

ธงชาติบรูไน

"บรูไนดารุสซาลาม" (แปลว่า นครแห่งสันติสุข) ลักษณะของธงชาตินั้นเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นสีเหลือง ภายในมีแถบสีขาวและสีดำวางพาดตามแนวทแยงมุม จากมุมบนด้านคันธงไปยังมุมล่างด้านปลายธง โดยสีขาวอยู่บน สีดำอยู่ล่าง กลางธงนั้นมีภาพตราแผ่นดินของบรูไน

- พื้นธงสีเหลือง หมายถึงกษัตริย์ (ธงประจำพระองค์ของสุลต่านแห่งบรูไน ใช้ธงพื้นสีเหลือง)
- สีขาวและสีดำ หมายถึงมุขมนตรีของประเทศบรูไน

ธงชาติเมียนมาร์

มีลักษณะเป็นธงสามสีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในแบ่งตามแนวนอน ความกว้างเท่ากัน พื้นสีเหลือง สีเขียว และสีแดง เรียงตามลำดับจากบนลงล่าง กลางธงมีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ขนาดใหญ่ ความหมายของสัญลักษณ์ในธงชาติประกอบด้วย

- สีเขียวหมายถึงสันติภาพ ความสงบ และความอุดมสมบูรณ์ของพม่า
- สีเหลืองหมายถึงความสามัคคี สีแดงหมายถึงความกล้าหาญ ความเข้มแข็ง เด็ดขาด
- ดาวสีขาวหมายถึงสหภาพอันมั่นคงเป็นเอกภาพ

ธงชาติกัมพูชา

มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 ส่วน ยาว 3 ส่วน ผืนธงแบ่งตามแนวยาวเป็น 3 ริ้ว โดยริ้วกลางนั้นเป็นพื้นสีแดง กว้าง 2 ส่วน มีรูปปราสาทหินนครวัดสามยอดสีขาวอยู่ตรงกลาง ริ้วที่อยู่ด้านนอกทั้งสองด้านนั้นกว้างริ้วละ 1 ส่วน

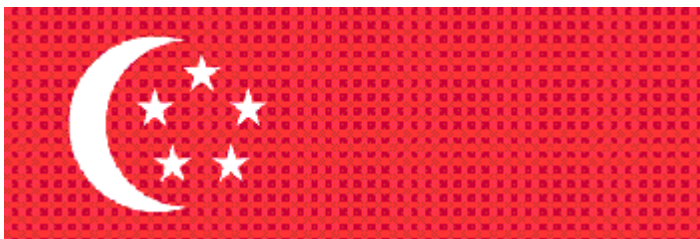
- พื้นสีน้ำเงิน ความหมายของสัญลักษณ์ในธงนั้นสะท้อนถึง 3 สถาบันหลักของประเทศ ดังปรากฏในคำขวัญประจำชาติว่า "ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์" (เขมร:)
- พื้นสีแดงมีความหมายถึงชาติ ปราสาทนครวัดสีขาวหมายถึงสันติภาพและศาสนา ซึ่งเดิมมีรากเหง้าจากศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน
- สีน้ำเงินนั้นหมายถึงสถาบันพระมหากษัตริย์

ธงชาติเวียดนาม

ลักษณะของธงชาติเวียดนามนั้นเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นสีแดง กว้าง 2 ส่วน ยาว 3 ส่วน ตรงกลางมีรูปดาวห้าแฉกสีเหลืองทอง สีแดงนั้นหมายถึงการต่อสู้เพื่ออิสรภาพของชาวเวียดนาม สีเหลืองคือสีของชาวเวียดนาม ส่วนดาวห้าแฉกนั้น เป็นที่เข้าใจกันทั่วไปว่าหมายถึงชนชั้นต่างๆ ในสังคมเวียดนาม คือ นักปราชญ์ ชาวนา ช่างฝีมือ พ่อค้า และทหาร อย่างไรก็ตาม ภายหลังการรวมชาติเวียดนามในปี พ.ศ. 2519 ความหมายในธงได้มีการอธิบายใหม่ในทางการเมืองว่า สีแดงหมายถึงการปฏิบัติโดยชนชั้นกรรมาชีพ และดาวสีทองหมายถึงการชี้นำของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม

ธงชาติสิงคโปร์

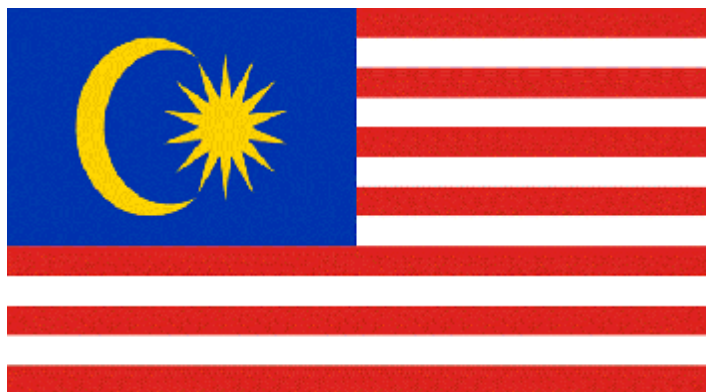
เป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 ส่วน ยาว 3 ส่วน ประกอบด้วยแถบสองสีแบ่งครึ่งกลางธง แถบสีแดงอยู่ด้านบน แถบสีขาวอยู่ด้านล่าง ที่มุมธงบนด้านคันธงมีรูปพระจันทร์เสี้ยว

ถัดจากรูปดังกล่าวมีรูปดาวห้าแฉก 5 ดวง เรียงเป็นรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่า รูปเหล่านี้เป็นสีขาว ความหมายสำคัญขององค์ประกอบต่างๆ ในธง อันได้แก่

- สีแดง หมายถึงภราดรภาพและความเสมอภาคของมนุษย์โดยทั่วหน้า
- สีขาว หมายถึงความบริสุทธิ์และความดีงามที่แพร่หลายและคงอยู่ตลอดเวลา
- รูปพระจันทร์เสี้ยว ซึ่งเป็นจันทร์เสี้ยวข้างขึ้น หมายถึงความเป็นชาติใหม่ที่ถือกำเนิดขึ้น ดาว 5 ดวง หมายถึงอุดมคติ 5 ประการของชาติ ได้แก่ ประชาธิปไตย สันติภาพ ความก้าวหน้า ความยุติธรรม และความเสมอภาค

ธงชาติมาเลเซีย

หรือเรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า "ยาลูร์ เอมิลัง" ("Jalur Gemilang" มีความหมายว่า ธงริ้วแห่งเกียรติศักดิ์) มีลักษณะเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง 1 ส่วน ยาว 2 ส่วน พื้นสีแดงสลับสีขาวรวม 14 แถบ แต่ละแถบมีความกว้างเท่ากัน ที่มุมธงด้านคันธงมีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีน้ำเงินกว้าง 8 ใน 14 ส่วนของผืนธงด้านกว้าง และยาวกึ่งหนึ่งของผืนธงด้านยาว ภายในบรรจุเครื่องหมายพระจันทร์เสี้ยวและดาว 14 แฉก ที่มีชื่อว่า "บินตัง เปอร์เซกุตัน" ("Bintang Persekutuan") หรือ "ดาราสหพันธ์"

- แถบริ้วสีแดงและสีขาวทั้ง 14 ริ้วซึ่งมีความกว้างเท่ากัน หมายถึงสถานะอันเสมอภาคของรัฐสมาชิกทั้ง 13 รัฐ และรัฐบาลกลางที่กรุงกัวลาลัมเปอร์
- ดาว 14 แฉกหมายถึงความเป็นเอกภาพในหมู่รัฐดังกล่าวทั้งหมด
- พระจันทร์เสี้ยวหมายถึงศาสนาอิสลามอันเป็นศาสนาประจำชาติ
- สีเหลืองในพระจันทร์เสี้ยวและดาราสหพันธ์คือสีแห่งยงดี เปอร์ตวน อากง ผู้เป็นประมุขแห่งสหพันธรัฐ
- สีน้ำเงินนั้นหมายถึงความสามัคคีของชาวมลายู

ธงชาติฟิลิปปินส์

มีลักษณะเป็นธงสีเหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1 ส่วน ยาว 2 ส่วน ตอนต้นธงเป็นรูปสามเหลี่ยมสีขาว ภายในมีรูปดวงอาทิตย์รัศมี 8 แฉก ล้อมด้วยดาวห้าแฉก 3 ดวง ตามมุมของรูปสามเหลี่ยม รูปเหล่านี้เป็นสีทอง ส่วนที่เหลือของธงนั้นเป็นแถบแบ่งครึ่งตามด้านยาวของธง ครึ่งบนพื้นสีน้ำเงิน ครึ่งล่างพื้นสีแดง หากแถบทั้งสองสีนี้สลับตำแหน่งกัน คือ แถบสีแดงอยู่บน แถบสีน้ำเงินอยู่ตอนล่าง แสดงว่าประเทศฟิลิปปินส์อยู่ในภาวะสงคราม สามเหลี่ยมสีขาวเป็นเครื่องหมายแทนความเสมอภาคและภราดรภาพ

- พื้นสีน้ำเงินหมายถึงสันติภาพ สัจจะ และความยุติธรรม
- พื้นสีแดงหมายถึงความรักชาติและความมีคุณค่า
- รูปดวงอาทิตย์มีรัศมีแปดแฉกหมายถึงแปดจังหวัดแรกของประเทศ อันได้แก่ จังหวัดบาตังกาส, จังหวัดบูลา坎, จังหวัดคาวิเต, จังหวัดลา구나, จังหวัดมะนิลา, จังหวัดนูเอวา เอคิยา, จังหวัดปัมปังกา และจังหวัดตาร์ลัก ซึ่งพยายามเรียกร้องเอกราชจากสเปนและฝ่ายสเปนได้บังคับใช้กฎอัยการศึกในพื้นที่เหล่านั้นเมื่อเริ่มเหตุการณ์การปฏิวัติฟิลิปปินส์ในปี พ.ศ. 2439
- ดาวสามดวงหมายถึงหมายถึงการแบ่งพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของประเทศออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ เกาะลูซอน เกาะมินดาเนา และหมู่เกาะวิซายัน

ธงชาติอินโดนีเซีย

รู้จักกันทั่วไปในชื่อ "ซังเมราห์ปุตีห์" ("Sang Merah Putih", สีแดง-ขาว) เป็นธงที่มีต้นแบบมาจากธงประจำอาณาจักรมัชปาหิตในคริสต์ศตวรรษที่ 13 ลักษณะเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 ส่วน ยาว 3 ส่วน พื้นธงแบ่งเป็นสองส่วนตามแนวนอน

- สีแดง หมายถึงความกล้าหาญและอิสรภาพ
- สีขาว หมายถึงความบริสุทธิ์ยุติธรรม

ธงชาติไทย

เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ธงไตรรงค์ มีลักษณะเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้สีหลักในธง 3 สี คือ สีแดง ขาว และน้ำเงิน ภายในแบ่งเป็นแถบ 5 แถบ แถบในสุดสีน้ำเงิน ถัดมาด้านนอก ทั้งด้านบนและล่างเป็นสีขาวและสีแดงตามลำดับ แถบสีน้ำเงินมีขนาดใหญ่กว่าแถบสีอื่น เป็น 2 เท่า ความหมายสำคัญของธงไตรรงค์นั้นหมายถึงสถาบันหลักทั้งสามของประเทศไทย คือ

- ชาติ (สีแดง)
- ศาสนา (สีขาว)
- พระมหากษัตริย์ (สีน้ำเงิน)

สีทั้งสามนี้เองคือที่มาของการเรียกชื่อธงนี้ว่าธงไตรรงค์ (ไตร = สาม, รงค์ = สี) ในพระราชนิพนธ์ "เครื่องหมายแห่งไตรรงค์" ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. 2464 ได้นิยามความหมายของธงไตรรงค์ไว้ว่า สีแดง หมายถึง เลือดอันยอมพลีให้แก่ชาติ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์แห่งพระพุทธศาสนาและธรรมะ สีน้ำเงิน หมายถึง สีส่วนพระองค์ขององค์พระมหากษัตริย์ แม้นิยามดังกล่าวจะไม่ใช่ว่าคำอธิบายที่ทรงประกาศให้ใช้อย่างเป็นทางการ แต่ทั้งสามสิ่งนี้คืออุดมการณ์รัฐที่พระองค์ทรงปลูกฝัง เพื่อให้คนไทยเกิดสำนึกความเป็นชาตินิยมมาตลอดรัชสมัยของพระองค์

7.ไทยกับอาเซียน

ประเทศไทยเป็นหนึ่งใน 5 ของสมาชิกผู้ก่อตั้งและเป็นจุดกำเนิดของอาเซียน ไทยมีบทบาทอย่างแข็งขันในกิจกรรมของอาเซียนตลอดมา รวมทั้งยังมีส่วนผลักดันให้อาเซียนมีโครงการความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่ทันการณ์และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ระหว่างประเทศ อาทิ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในขณะที่เดียวกันอาเซียนก็มีความสำคัญต่อประเทศไทยโดยนอกจากจะสร้างพันธมิตรและความเป็นปึกแผ่นตลอดจนเสถียรภาพและสันติภาพในภูมิภาคแล้ว ยังช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองในการเจรจาระหว่างประเทศ และร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาข้ามชาติ และการพัฒนาขั้นพื้นฐานต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมภายในอาเซียนได้เปิดโอกาสให้มีการขยายตัวด้านการค้าและการลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งนำผลดีมาสู่เศรษฐกิจของประเทศไทยและของประเทศสมาชิกอาเซียนโดยรวม

ความสัมพันธ์กับประเทศไทย

1. ประเทศไทยได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า ด้วยการได้ลดหย่อนอัตราภาษีศุลกากร
2. ด้านอุตสาหกรรม ไทยได้รับสิทธิในการผลิตเกลือหิน และโซดาแอช ตัวถังรถยนต์
3. ด้านการธนาคาร จัดตั้งบรรษัทการเงินของอาเซียน จัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการประกันภัยแห่งอาเซียน
4. ด้านการเกษตร การสำรองอาหารเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โครงการปลูกป่า

5. ด้านการเมือง สมาชิกของอาเซียนช่วยแบ่งเบาภาระของประเทศไทยเกี่ยวกับ
ปัญหาผู้อพยพ
6. ด้านวัฒนธรรม มีโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศสมาชิก ทำให้แต่ละประเทศมีความเข้าใจดีต่อกัน

ประเทศไทยมีบทบาทเชิงรุกทั้งในแง่การก่อตั้งและการพัฒนาให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีความสำเร็จ เพื่อให้เป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญของภูมิภาคนี้ ในส่วนของการก่อตั้ง ไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนในปี พ.ศ. 2510 ในส่วนของการพัฒนา ไทยยังมีบทบาทที่สำคัญ ดังนี้

- มีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพในกัมพูชา
- การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area) ในปี พ.ศ. 2535
- ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือ ARF-ASEAN Regional Forum ซึ่งเป็นเวทีที่ใช้พูดคุยปัญหาความมั่นคงในภูมิภาค ในปี พ.ศ. 2537
- ความริเริ่มเชียงใหม่และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในปี พ.ศ. 2540

การก่อตั้งในช่วงนั้นเกิดขึ้นท่ามกลางความคุกกรุ่นของสงครามเย็นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างประเทศมหาอำนาจในโลกเสรีประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์ ท่ามกลางความหวาดวิตกของประเทศในโลกเสรีประชาธิปไตยอย่างสหรัฐอเมริกาที่ห่วงเกรงถึงการแพร่ขยายของแนวคิดคอมมิวนิสต์ของรัสเซียและจีนที่จะครอบคลุมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามทฤษฎีโดมิโน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาอาเซียนได้มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาสำคัญในภูมิภาคนี้ เช่น กรณีเวียดนามรุกรานกัมพูชา เมื่อเดือนธันวาคม 1978 (พ.ศ.2521) โดยอาเซียนได้ปฏิเสธความชอบธรรมของรัฐบาลในพนมเปญที่ตั้งคณะรัฐบาลด้วยการยึดครองของกองทัพเวียดนาม พร้อมกับเรียกร้องให้เวียดนามถอนทหารออกจากกัมพูชาในเดือนกันยายน 1989 (พ.ศ.2532) หรือการก่อตั้งการประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือเออาร์

เอฟ ภายหลังความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกัมพูชาในปี 1993 (พ.ศ.2536) เพื่อให้เป็นเวทีที่ขยายกว้างขึ้นในการหารือประเด็นเรื่องความมั่นคง

ส่วนในประเด็นเศรษฐกิจ อาเซียนได้มีการบรรลุข้อตกลงในการก่อตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (อาฟต้า) จากการประชุมสุดยอดที่สิงคโปร์ในปีเดียวกัน และหลังจากนั้นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ก็ได้กำหนดวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดยมุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคมภายในปี 2020 (พ.ศ.2563) พร้อมมุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิต โดยจะริเริ่มกลไกและมาตรการใหม่ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว และให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน อันได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนา และช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาดเงินทุน การประกันภัยและภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 4 ปี 2535 (ค.ศ. 1992) ได้เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน

- มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area – AFTA) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในฐานะที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญเพื่อป้อนสินค้าสู่ตลาดโลก
- โดยอาศัยการเปิดเสรีด้านการค้าและการลดภาษีและอุปสรรคข้อกีดขวางทางการค้าที่มีใช้ภาษี รวมทั้งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษีศุลกากรเพื่อเอื้ออำนวยต่อการค้าเสรี

ตั้งแต่ปี 2540 (ค.ศ. 1997) อาเซียนได้เสริมสร้างความแข็งแกร่งของความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเงิน โดยได้มีการแถลง ASEAN Vision 2020 ซึ่งต่อมาได้กำหนดให้มีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) ภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) รวมทั้งได้ริเริ่มการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers’ Meeting – AFMM)^{1/} และความร่วมมือกับประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี

จากความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 13 ปี 2550 (ค.ศ. 2007) ณ ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบที่จะให้เร่งการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากปี 2563 (ค.ศ. 2020) เป็นปี 2558 (ค.ศ. 2015) โดยได้ร่วมลงนามในแผนการดำเนินงานไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint – AEC Blueprint) ในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนยังได้ให้การรับรองกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งกรอบทางสถาบันและกฎหมายสำหรับอาเซียนในการเป็นองค์กรระหว่างประเทศชั้นนำในภูมิภาค โดยกฎบัตรอาเซียนจะมีผลบังคับใช้หลังประเทศสมาชิกทุกประเทศให้สัตยาบัน

8. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)

มีทั้งหมด 7 ยุทธศาสตร์คือ

1. การสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็ง สมดุล อย่างสร้างสรรค์
2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต การค้า การลงทุน
3. การพัฒนาคุณภาพคน ทั้งความรู้คู่คุณธรรม
4. สังคม มั่นคงเป็นธรรม มีพลังและเอื้ออาทร
5. เน้นการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. มีความมั่นคงของพลังงานและอาหาร
7. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน

มี 3 ด้านด้วยกัน คือ

- **ประชาคมความมั่นคงอาเซียน**
มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคอยู่อย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาภายในภูมิภาคโดยสันติวิธี และยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน
- **ประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน**
การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาผสมผสานร่วมกับจุดแข็งในสังคมไทยเช่น เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เปิดโอกาสการค้าบริการในสาขาที่ไทยมีความเข้มแข็ง เช่น ท่องเที่ยว โรงแรมและภัตตาคาร สุขภาพ ฯลฯ
- **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**
  - การคมนาคมขนส่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง

- การพัฒนาเทคโนโลยีไปสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นปัจจัยการผลักดันให้เกิดเศรษฐกิจยุคใหม่ ไปกับการผสมผสานกับเทคโนโลยียุคใหม่ เข้ากับความคิดสร้างสรรค์และความรู้เหมาะสมกลายเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจมากกว่าการใช้เทคโนโลยีเช่นเครื่องจักร

9.ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ บูรณาการอาเซียน

โดย วันเพ็ญ หรุจิตตวิวัฒน์

Roadmap to an ASEAN Economic Community เป็นแผนบูรณาการทางเศรษฐกิจของอาเซียนไปสู่การเป็นประชาคมทางเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ซึ่งการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2545 ที่กัมพูชา ได้ตกลงร่วมกันที่จะมุ่งบรรลุผลสำเร็จตามแผนให้ได้ตามวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 หรือ พ.ศ. 2563 โดยนำ กลุ่มสหภาพยุโรป (EU) ซึ่งต่อมาเป็น ประชาคมยุโรป (EEC) มาเป็นกรณีศึกษา สำหรับ Roadmap for Integration of ASEAN หรือ RIA เป็นแผนการบูรณาการของอาเซียนที่เริ่มรณรงค์เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2544 ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนที่บรูไน AEC มุ่งการบูรณาการเป็นตลาดเดียว (single market) และพื้นฐานทางการผลิตเสรีด้านการเคลื่อนย้ายสินค้า การค้าบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานมีฝีมือ ขณะที่ RIA เป็นความพยายามบรรลุความร่วมมือโดยรวมมากขึ้น และลดช่องว่างความแตกต่างระหว่างกันในทุกด้านของประเทศสมาชิก ซึ่งก่อนหน้านี้ RIA ก็มีความริเริ่มเพื่อการบูรณาการของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration หรือ IAI) จากการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการที่สิงคโปร์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2543 ที่มุ่งการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน และทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาศักยภาพทางการผลิตเพื่อการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาชาติของประเทศสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนที่ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ (CLMV) ด้วยการจัดอบรมในด้านต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาทางการค้า การส่งเสริมการค้า ส่งออก การพัฒนาความ

มั่นคงของมนุษย์ ธุรกิจการเกษตรและอาหาร การท่องเที่ยว อีกทั้งการให้ทุนการศึกษา และการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและเยาวชน เป็นต้น

AEC เป็นหนึ่งในสามขั้วของการรวมเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) โดยอีกสองขั้ว คือ ประชาคมความมั่นคงแห่งอาเซียน (ASEAN Security Community) และประชาคม วัฒนธรรมทางสังคมแห่งอาเซียน (ASEAN Socio-cultural Community) ขณะที่ RIA ก็มีสามขั้ว เช่นกัน ประกอบด้วย การพัฒนาการเพื่อการลดช่องว่างระหว่างกัน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเชิงลึก และการปรับปรุงบูรณาการทางเศรษฐกิจ โดยขั้วที่สองเป็นความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น พลังงาน ท่องเที่ยว ขนส่งและโทรคมนาคม เป็นต้น

สำหรับขั้วที่สามเป็นการเร่งดำเนินการตามกรอบความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียน เช่น เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area หรือ AFTA) เขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area หรือ AIA) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการค้าบริการ (ASEAN Framework Agreement on Services หรือ AFAS) ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (e-ASEAN) โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (ASEAN Industrial Cooperation Scheme หรือ AICO) เป็นต้น

Roadmap to an AEC มีวิสัยทัศน์ คือ ความตั้งใจบรรลุ AEC ภายในปี 2563 โดยมีภารกิจหรือพันธกิจที่ต้องดำเนินการมากมาย ได้แก่

1. การเคลื่อนย้ายเสรี (free movement) ของสินค้า การค้า การบริการ การลงทุน และเงินทุน รวมถึงการบรรลุผลสำเร็จของเขตการค้าเสรีที่มีอัตราอากรขาเข้าเป็นศูนย์ และขจัดอุปสรรคข้อกีดขวางทางการค้าที่มีใช้ภายใน
2. การพัฒนารูปแบบการผลิตในภูมิภาค ที่ดึงดูดการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ
3. การเคลื่อนย้ายเสรีของแรงงานฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญ
4. การเคลื่อนย้ายเสรีของนักท่องเที่ยวจากทุกประเทศสมาชิกอาเซียน

5. การประสานและเชื่อมโยงเครือข่ายกระบวนการศุลกากร และการลดขั้นตอนกระบวนการด้านศุลกากร
  6. การประสานและเชื่อมโยงมาตรฐาน ไปสู่มาตรฐานระหว่างประเทศ
  7. การพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานเชิงกฎหมายและเพื่อเอื้อและอำนวยความสะดวกในการบูรณาการทางเศรษฐกิจของอาเซียน
- ทั้ง 7 ภารกิจเป็นการนำ AEC เข้าสู่การเตรียมความพร้อมสู่เขตการค้าเสรีที่จะผนวกความร่วมมือกับประเทศอื่นนอกกลุ่มอาเซียน ต่อไป อย่างไรก็ตาม Roadmap to an AEC ยังขาดเป้าหมาย หรือกำหนดเส้นตาย (deadline) ที่ชัดเจนในการบรรลุวิสัยทัศน์ ซึ่งผู้เขียนขอเสนอข้อคิดเห็นให้อาเซียนแยกเป้าหมายเป็น 4 ระยะ ประกอบด้วย
- ระยะสั้น บรรลุภายในปี 2550
  - ระยะปานกลาง บรรลุภายในปี 2555
  - ระยะยาว บรรลุภายในปี 2560
  - ระยะยาวพิเศษ บรรลุภายในปี 2563
- ทั้งนี้เพื่อการบูรณาการเป็น AEC และ RIA ควรที่จะเพิ่มการบูรณาการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย ได้แก่
8. การเชื่อมโยงระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ สืบในทุกประเภทของการค้า การค้าบริการ การขนส่งโทรคมนาคม การสาธารณสุข การท่องเที่ยว และด้านอื่น ๆ
  9. ยกเว้นการตรวจลงตราการตรวจคนเข้าเมือง ด้วยระบบการเชื่อมโยงข้อมูลเครือข่าย
  10. การใช้เงินสกุลเดียวกัน ทำนองเดียวกับเงินยูโร
  11. มีกองกำลังพันธมิตรทางการทหาร ทำนองเดียวกับกองกำลังพันธมิตรป้องกัน
  12. แอตแลน-ติกเหนือ (NATO) และ
  13. การจัดตั้งศาลอาเซียน

สำหรับในระยะสั้นคาดว่าโครงการที่น่าจะบรรลุได้ คือ AFTA AIA และ AICO ระยะกลาง ได้แก่ AFAS ภารกิจ ข้อ 1 - 4 ส่วน ข้อ 5 - 9 คาดว่าจะแล้วเสร็จในระยะยาว

ส่วน โครงการที่ต้องการใช้เวลาเป็นพิเศษ และต้องใช้ความพยายามสูงอย่างยิ่ง ได้แก่ ข้อ 10 - 12

สำหรับ กลยุทธ์ ที่จะต้องนำมาใช้เพื่อไปสู่เป้าหมายนั้น ควรมุ่งไปที่ การลดช่องว่างของความแตกต่างระหว่างกลุ่มสมาชิกเดิม (ไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโด-นีเซีย ฟิลิปปินส์ และบรูไน) และสมาชิกใหม่ (CLMV) ซึ่งอาเซียนก็ดำเนินการอยู่แล้วตาม IAI

- แต่งตั้งคณะกรรมการอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการด้านความยากจน โดยประกอบด้วยรัฐมนตรีจากประเทศสมาชิก (a Ministerial level ASEAN Committee on the Poverty Implications of Integration (ACPII))
- จัดตั้งองค์กรหลักเพื่อดำเนินการกำกับ จัดการ ปฏิบัติงาน และประสานงานในเรื่องของ AEC และ RIA โดยรวม
- ก่อตั้งองค์กรกลาง หรือธนาคารกลางของอาเซียน เพื่อดำเนินการกำกับ จัดการ ประอบการ และประสานงานในเรื่องของเงินสกุลเดียว
- ก่อตั้งกองกำลังพันธมิตรอาเซียน ศาลอาเซียน และองค์กรสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของ แผนปฏิบัติการ ทุกประเทศสมาชิกสามารถดำเนินการในทุกโครงการพร้อมกัน เนื่องจากต้องใช้เวลาในการดำเนินการมาก-น้อยต่างกัน ได้แก่

- การฝึกอบรม ฝึกฝน ให้ความช่วยเหลือทางเทคนิควิชาการ เพื่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถแก่สมาชิกในกลุ่ม CLMV
- การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ และศักยภาพของทรัพยากรบุคคลด้วยการให้ การศึกษา และฝึกฝนสร้างความชำนาญ โดยมุ่งเน้นที่ภาคอุตสาหกรรมขนาด กลางและขนาดย่อมในท้องถิ่นนั้น ๆ
- วัดระดับความแตกต่างของระดับรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประชากร ในประเทศสมาชิก ซึ่งอาจจำเป็นต้องมี ACPII กำกับดูแล และปฏิบัติงาน เพื่อวางแผนการดำเนินการในการพัฒนาแก้ไขให้ตรงเป้าหมายต่อไป

- เร่งผลักดันความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิม ได้แก่ AFTA AIA AICO หรือความร่วมมือใหม่ด้านอื่น ๆ ได้แก่ AFAS ให้บรรลุผลเร็วยิ่งขึ้น โดยการพิจารณาถึงปัญหา ข้อติดขัดต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้ว และที่จะดำเนินการต่อไป รวมถึงอุปสรรคปัญหาภายในที่ต้องเร่งแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อจำกัดทางกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กฎหมายส่งเสริมการลงทุน กฎหมายสรรพากร-ศุลกากร กฎหมายส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งต้องใช้เวลายาวนาน
- เร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุความร่วมมือในแต่ละเรื่อง ได้แก่ กรณีย e-ASEAN จำเป็นต้องก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อการเชื่อมโยงเครือข่ายทางอิเล็กทรอนิกส์ ระบบไฟฟ้าที่เข้าถึงทั่วประเทศ มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่แพร่หลาย ประชากรสามารถซื้อหาได้ และมาตรฐานค่าครองชีพ
- การเปิดเสรีการลงทุน การค้า การบริการ จำเป็นต้องสร้างความแข็งแกร่งภายในประเทศ โดยพัฒนามาตรฐานและศักยภาพภายในให้สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การฝึกฝนอบรม การไปดูงานในต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ
- การนำระบบการเชื่อมโยงด้วยอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในทุกกระบวนการ เพื่อลดงานยุ่งระยะเวลาที่ใช้ เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของบุคลากร เพื่อรองรับ e-ASEAN ที่จะมีการเชื่อมโยงเครือข่ายกันทั้งอาเซียน
- สร้างระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อการเชื่อมโยงเครือข่ายภายในประเทศและระหว่าง อาเซียน รวมถึงระบบการขนส่งโทรคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เช่น ท่ารถ ท่าเรือ ท่าอากาศยาน เคเบิล และระบบการเชื่อมโยงไร้สายอื่น ๆ เป็นต้น
- สร้างระเบียบวินัยประชาชนในชาติ มีการอบรมสั่งสอนที่ลงไปถึงต้นตอตั้งแต่วัยเยาว์ สร้างจิตสำนึกในความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาชาติ เคลื่อนย้ายเสรีของแรงงานมีฝีมือ และทุกแผนงานที่มีร่วมกันในอาเซียน

อนึ่ง กรณียกเว้นการตรวจลงตราการตรวจคนเข้าเมืองด้วยระบบการเชื่อมโยงข้อมูลเครือข่าย ปัจจุบันเริ่มมีความร่วมมือในเรื่องการไม่ต้องใช้วีซ่าเข้าประเทศกับหลาย

ประเทศแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิชาการในกลุ่มอาเซียนบางประเทศ แต่ยังไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลเครือข่ายที่เป็นระบบเดียวกัน ความร่วมมือนี้จะมีพัฒนาได้มากยิ่งขึ้น หากมีระบบการเชื่อมโยงข้อมูลเครือข่ายที่จะช่วยให้การควบคุมระหว่างอาเซียนมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเชื่อมโยงนี้เกี่ยวเนื่องกับสาธารณูปโภคพื้นฐานภายในประเทศสมาชิกอาเซียนที่ต้องมีการพัฒนาเสียก่อน ขณะเดียวกัน พัฒนาการของโครงการนี้ก็ขึ้นอยู่กับปัญหาภายในของแต่ละประเทศสมาชิกด้วย ไทยมีปัญหาเรื่องคนต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองจำนวนมาก หรือคนไทยที่ชอบข้ามไปเล่น การพนันในประเทศเพื่อนบ้าน การลักลอบขนส่งยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหาผู้ก่อการร้ายข้ามชาติ ฯลฯ ซึ่งระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยลดปัญหาเหล่านี้

ส่วน การรวมสกุลเงินจะเกิดขึ้นได้หากแผนปฏิบัติการข้างต้นประสบผลสำเร็จ ช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกเดิมและใหม่จะไม่มี หรือเหลือน้อยที่ กรณีศาลอาเซียนนั้น น่าจะได้เข้ามาดำเนินการในเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึง ข้อขัดแย้งระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งอาจดูตัวอย่างจากศาลของ EEC ที่ได้มีการจัดตั้งแล้ว อย่างไรก็ตามก็อาจเป็นเรื่องยากที่จะมีการจัดตั้งขึ้น เนื่องจากทุกประเทศยังคงหวงแหนอธิปไตยทางการศาลเป็นอย่างยิ่ง สำหรับกรณี กองกำลังพันธมิตรอาเซียนก็อาจไม่เกิดเช่นกัน หากเป็นองค์กรมีอำนาจหน้าที่ช่วยเหลือประเทศสมาชิกที่ถูกกรูกรานอย่าง NATO และมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมถึงการรักษาความสงบสุขภายในภูมิภาคอาเซียน

เนื่องจากแต่ละประเทศ อาทิ พม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ต่างมีความขัดแย้งภายใน ซึ่งประเทศเหล่านี้คงไม่ต้องการให้ ผู้ใด หรือกองกำลังใดเข้ามาแทรกแซง เมื่อกองกำลังพันธมิตรอาเซียนไม่สามารถเข้าไปดำเนินการใดข้างต้น ก็ไม่มีประโยชน์ที่จะจัดตั้ง เพราะเป็นเสือกระดาษโดยสิ้นเชิง อย่างไรก็ตาม สูตร $2 + X$ ของอาเซียน กรณีประเทศสมาชิกอาเซียนตั้งแต่สองประเทศมีความพร้อมในเรื่องใดก่อน ก็สามารถร่วมมือกันได้ก่อน เป็นสูตรที่ทำให้ความร่วมมือมีความคืบหน้า ชัดเจน ช่วยเร่งให้ความร่วมมือโดยรวมบรรลุผลได้เร็วยิ่งขึ้น รวมถึงสูตร ASEAN plus ที่ขยายความร่วมมือออกนอกกลุ่มอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในก้าวแรกที่ออกไปสู่เพื่อนบ้านอย่างจีน ญี่ปุ่น เกาหลี และที่จะขยายต่อไปถึงออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ก็ยังสนับสนุนส่งเสริมให้การจัดตั้ง

ประชาคมทางเศรษฐกิจของอาเซียน และการบูรณาการอาเซียนประสบผลได้เร็วยิ่งขึ้น

ปัจจัยสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จตามแผนการบูรณาการทางเศรษฐกิจของอาเซียน ไปสู่การเป็นประชาคมทางเศรษฐกิจอาเซียน และแผนบูรณาการอาเซียน ไม่ใช่อยู่ที่แผนปฏิบัติการที่เลิศหรู วิสัยทัศน์ที่สวยงาม แต่เป็นความตั้งใจมุ่งมั่นของประเทศสมาชิกอาเซียนที่พร้อมจะก้าวไปสู่เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ร่วมกันอย่างแท้จริง

10. อาเซียน +3

กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 (ASEAN+3) เป็นกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศนอกกลุ่ม 3 ประเทศ คือ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออก และเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งชุมชนเอเชียตะวันออก (East Asian Community) โดยให้อาเซียนและกระบวนการต่างๆ ภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมาย เนื่องในโอกาสครบรอบ 10 ปีของการจัดตั้งกรอบความร่วมมืออาเซียนบวกสามเมื่อปี 2007 (พ.ศ.2550)

ผู้นำของประเทศสมาชิกได้ลงนามในแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออกฉบับที่ 2 (Second Joint Statement on East Asia Cooperation: Building on the Foundations of ASEAN Plus Three Cooperation) พร้อมกับเห็นชอบให้มีการจัดทำแผนดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน (ASEAN+3 Cooperation Work Plan (2007 – 2017)) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในระยะยาว และผลักดันให้เกิดชุมชนอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2015 (พ.ศ.2558) โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเงิน ด้านพลังงาน สิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของสภาวะอากาศโลก และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านสังคม วัฒนธรรม และการพัฒนา และด้านการส่งเสริมกรอบการดำเนินงานในด้านต่างๆและกลไกต่างๆ ในการติดตามผล

โดยแผนความร่วมมือดังกล่าวทั้ง 5 ด้านนี้ ถือเป็นการประสานความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียนกับประเทศในเอเชียตะวันออกมากยิ่งขึ้น

อาเซียน +3 ประกอบด้วยสมาชิก 13 ชาติ คือ 10 ชาติสมาชิกอาเซียน รวมกับจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ซึ่งมีประชากรรวมทั้งสิ้นกว่า 2,000 ล้านคน หรือหนึ่งในสามของประชากรโลก แต่เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เข้าด้วยกัน จะทำให้มีมูลค่าถึง 9 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 16 ของจีดีพีโลก ขณะที่ยอดเงินสำรองต่างประเทศรวมกันจะสูงถึง 3.6 ล้านล้านเหรียญสหรัฐซึ่งมากกว่ากึ่งหนึ่งของเงินสำรองต่างประเทศของโลก โดยตัวเลขทางเศรษฐกิจเหล่านี้ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าอาเซียน+3 จะมีบทบาทเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่จะพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

จากความร่วมมือดังกล่าวประเทศสมาชิกอาเซียน จะได้รับผลประโยชน์จากความร่วมมือในกรอบของเขตการค้าเสรีอาเซียนบวก+3 (FTA Asian +3) มูลค่าประมาณ 62,186 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศไทยในฐานะสมาชิกอาเซียนจะได้รับประโยชน์มากที่สุด คิดเป็นมูลค่าประมาณ 7,943 ล้านดอลลาร์ ขณะที่อินโดนีเซียมีแนวโน้มจะได้รับประโยชน์ใกล้เคียงกัน คือประมาณ 7,884 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนเวียดนามคาดว่าจะได้รับประโยชน์มูลค่าประมาณ 5,293 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับการประชุมรัฐมนตรีคลังอาเซียน + 3 สมัยพิเศษ (Special ASEAN+3 Financial Ministers Meeting) ที่ จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2552 ที่ผ่านมา ได้มีการสนับสนุนการใช้เวทีหารือด้านนโยบายและกิจกรรมความร่วมมือต่างๆ ของภูมิภาคอาเซียน อาทิ ขั้วริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative: CMI) พร้อมทั้งเรียกร้องให้รัฐมนตรีคลังสนับสนุนให้มีกระบวนการเฝ้าระวัง โดยร่วมมือกับสถาบันการเงินในภูมิภาคและสถาบันการเงินระหว่างประเทศ รวมทั้งขั้วริเริ่มเชียงใหม่ ที่รัฐมนตรีคลังอาเซียน+3 จำเป็นจะต้องเร่งรัดกระบวนการไป สู่ระดับพหุภาคี เพื่อเป็นกันชนรองรับเศรษฐกิจอ่อนแอในอนาคต

ทั้งนี้ที่ประชุมมีข้อสรุปว่า จะขยายผลความตกลงริเริ่มเชียงใหม่ในการจัดตั้งกองทุน

สำรองระหว่างประเทศร่วมกันในภูมิภาคอาเซียน (Currency Swap) จากเดิม 80,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น 120,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 4.2 ล้านล้านบาท เบื้องต้นคาดว่า 3 ประเทศนอกกลุ่มอาเซียน คือจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น จะลงเงินสำรองร้อยละ 80 ของวงเงิน รวม หรือ 9.6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และกลุ่มประเทศอาเซียนอีกร้อยละ 20 หรือ 2.4 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งกองทุนดังกล่าวจะมีรูปแบบคล้ายกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund :IMF) แต่ก็ไม่ใช่คู่แข่งของ IMF แต่จะเป็นเพียงทางเลือกหนึ่งของเอเชียที่จะมีกองทุนระหว่างประเทศเป็นของตนเอง โดยประเทศจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ลงเงินรวมกันประมาณร้อยละ 80 ส่วนอีกร้อยละ 20 ที่เหลือกลุ่มประเทศอาเซียน 10 ประเทศ จะลงทุนร่วมกัน ขณะที่ไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย จะต้องใส่เงินลงทุนมากกว่าอีก 5 ประเทศ คือ บรูไน พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา เนื่องจากมีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่กว่า โดยคาดว่าจะสามารถเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณารัฐมนตรีคลังอาเซียน+3 วาระปกติที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ในเดือนพฤษภาคม 2552

11. การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ถูกกำหนดเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือกับองค์กรหลักต่าง ๆ เพื่อเตรียมการ วางแผน พัฒนา เตรียมความพร้อมให้แก่ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 โดยกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2554-2558) ภายใต้อกรอบ 3 เสาหลัก กับ 5 นโยบาย

จากปณิธานฯ ชะอำ-หัวหิน ด้านการศึกษาฯ ต่อการขับเคลื่อนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สาระสำคัญของปณิธานดังกล่าวเน้นความสำคัญของบทบาทการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก ดังนี้

1. บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคง : การสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของกฎบัตรอาเซียน การส่งเสริมหลักการ

ประชาธิปไตย การส่งเสริมการศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน ตระหนักคุณค่าและ
ค่านิยมทางวัฒนธรรม การสร้างเครือข่ายผู้บริหารโรงเรียนเพื่อบูรณาการความ
ร่วมมือด้านการศึกษา การจัดงานฉลองวันอาเซียนในประเทศสมาชิก ในช่วง
เดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นวันก่อตั้งอาเซียน

2. บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านเศรษฐกิจ : การจัดทำกรอบการพัฒนาทักษะใน
อาเซียน การพัฒนาระบบการถ่ายโอนนักเรียน การถ่ายโอนแรงงานที่มีความ
ชำนาญการในภูมิภาค การพัฒนามาตรฐานอาชีพที่เน้นศักยภาพในอาเซียน ที่
สามารถสนองตอบความต้องการของภาคอุตสาหกรรม
3. บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านสังคมและวัฒนธรรม : การจัดการศึกษาที่มี
คุณภาพในชุมชนชนบท การจัดหลักสูตรระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับศิลปะและ
วัฒนธรรมอาเซียน การสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอาเซียน การสร้างความตระหนัก
เกี่ยวกับอาเซียนในเยาวชน การพัฒนาด้านการวิจัยและการพัฒนาในภูมิภาค
การสร้างความรู้และตระหนักเกี่ยวกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการ
เรียนรู้ตลอด ชีวิต เพื่อบรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชน การจัดทำเนื้อหา
เกี่ยวกับอาเซียนร่วมกัน ตลอดจนการร่วมแบ่งปันทรัพยากรและจัดตั้งกองทุนเพื่อ
การพัฒนาการศึกษาในภูมิภาค

12. นโยบายการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

รัฐบาลไทยได้จัดสรรงบประมาณ 3,000 ล้านบาท (ปี 2552-2557) สำหรับแผน
ดำเนินการระยะ 5 ปี เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค
อาเซียน โดยมีเป้าหมายว่า ภายในปี 2557 จะต้องมียุโรปนักเรียน นักศึกษาต่างชาติเข้ามา
ศึกษาต่อในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 1 แสนคน ด้วยการพัฒนาศูนย์การศึกษาทุกระดับ
การศึกษาและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

โดยที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ จึงมี
ภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อให้บรรลุการจัดตั้ง
ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 ตามกฎบัตรอาเซียน และการดำเนินงานตาม

ปฏินญา ชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุ
ประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทร และแบ่งปันให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ได้มีการตั้ง
คณะกรรมการระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนสู่การ
บรรลุเป้าหมาย การจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ขึ้น 1 คณะ โดยมี
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรอง
ประธาน และผู้บริหารองค์กรหลักร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่กำหนดนโยบายการดำเนิน
โครงการและกิจกรรมด้านการศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินผล และให้ข้อคิดเห็น
เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนขององค์กรหลัก
สถาบัน และหน่วยงานด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็น
รูปธรรม ในการประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ ดังกล่าว เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2553
ได้เห็นชอบนโยบายการศึกษาของไทยเพื่อดำเนินการตามปฏิญญาอาเซียนด้าน
การศึกษา ดังนี้

- นโยบายที่ 1 : การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน
เพื่อสร้างความตระหนัก และเตรียมความพร้อมของครู คณาจารย์ และบุคลากร
ทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ภายในปี 2558
- นโยบายที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มี
ทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น
ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความ
ชำนาญการ ที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม และ
การเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชน รวมทั้งการพิจารณาแผนผลิต
กำลังคน
- นโยบายที่ 3 : การพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของ
นักศึกษา และครูอาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งเพื่อให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทาง
วิชาการร่วมกันในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง
ๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งช่วย

สนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้าน
อาชีวศึกษา และการฝึกอบรมทางอาชีพในขั้นต้น และขั้นต่อเนื่อง ตลอดจน
ส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิก
อาเซียน

- นโยบายที่ 4 : การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน เพื่อรองรับ
การก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับ
ร่วมด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสบการณ์ ในสาขาวิชาวิชาชีพ
สำคัญต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการ
เคลื่อนย้ายแรงงาน
- นโยบายที่ 5 : การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคม
อาเซียน สำหรับโครงการ และภารกิจสำคัญที่องค์กรหลักต่าง ๆ ภายใต้
กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการอยู่แล้ว เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ
ด้านการศึกษาทุกระดับ ทั้งในระบบ การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตลอด
ชีวิต โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาศักยภาพประชาชนคนไทยให้เข้าสู่
การสร้างประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

การดำเนินการด้านการจัดการศึกษาของไทยสู่ประชาคมเศรษฐกิจโลกจึงเป็นการ
เตรียมการเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคต และ
วิสัยทัศน์ของประเทศไทยในปี 2558 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ได้กำหนดไว้ว่า

“ คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นใน
วัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง
มีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้อ
อาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและ
พลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ใน
ประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี ”

การจัดการศึกษาของไทยเป็นมาตรการรับรองสำคัญต่อเป้าหมายการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งครอบคลุมการจัดทำความตกลงความร่วมมือด้านการศึกษา ความสามารถ ประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน ซึ่งกำหนดให้มีการยกเว้นข้อกำหนดเกี่ยวกับการขอวีซ่าสำหรับคนชาติอาเซียนสำหรับ short term visits การอำนวยความสะดวก การออกวีซ่า และ ใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานมีฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญสัญญาชาติอาเซียน ซึ่งจะช่วยลดสิ่งกีดกันและอุปสรรคการเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับประชาชน และส่งเสริมอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงานหลักในการดำเนินการเพื่อก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประเทศไทยจำเป็นต้องผนึกความร่วมมือทุกภาคส่วนของสังคมในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของชาติ และผนึกความร่วมมือในการจัดการศึกษากับอาเซียน เพื่อสร้างอาเซียนให้เป็นประชาคมที่มั่นคง เอื้ออาทร และร่วมแบ่งปันกันตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2558

***แหล่งอ้างอิง :

- จุไรรัตน์ แสงบุญนำ. ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน (การเตรียมความพร้อมของ ไทยเพื่อการก้าวเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2554-2558) เอกสารอัดสำเนา, 2554.
- ความเป็นมาของอาเซียน. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก http://www.thaimaster.info/pompilai/wannisa/asean/asean_info.html#end สืบค้น 5 มิถุนายน 2554.
- สืบค้นและรวบรวมโดย : งานพัฒนาบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนัก อำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ